

РЕШЕНИЕ
29 май 2020 ел

КАРАР
№136

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл җирлегендә халык алдында тыңлаулар (җәмәгать тыңлаулары) үткәрү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл җирлегендә яшәүчеләр белән җирле әһәмияттөгә мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу, уңай тормыш шартларына кеше хокукларын саклау максатыннан, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл җирлеге Уставы нигезендә Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл җирлеге Советы карар кылды:

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл җирлегендә халык алдында тыңлауларны (җәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл җирлегенең халык алдында тыңлаулар турындагы нигезләмәне кабул итү турында " 2007 ел, 31 гыйнвар, 2 нче карары (28.12.2011 ел, №44) үз көчен югалткан дип танырга.

2. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм Балтач муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән игълан итәргә baltasi.tatarstan.ru.

4. Үтәләшне контрольдә тотам

Нөнәгәр башлыгы
авыл җирлеге башлыгы:

А. З. Әхмәтханов

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл җирлегендә халык алдында тыңлауларны (жәмәгатьчелек фикер алышуларын) оештыру һәм үткөрү тәртибе турында Нигезләмә

Өлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл җирлеге Уставы нигезендә эшләнә.

Глава 1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Бүлек 1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 Статья 1. Төп төшенчәләр

Өлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл җирлегендә яшәүчеләрнең (алга таба - Нөнәгәр авыл җирлеге тексты буенча) җирле үзидарә органнары тарафыннан Җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектларын гавами фикер алышу юлы белән карарлар кабул итү процессында катнашу, шулай ук федераль законнарда, өлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен халык алдында тыңлаулар үткөрү формасы – Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл җирлегендә (алга таба-Нөнәгәр авыл җирлеге);

инициатив төркем - ачык тыңлауларда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданны яисә гражданны Төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән гавами тыңлауларда катнашучы карала торган мәсьәлә турында фикер алышуда катнашырга хокуклы юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре. Жәмәгатьчелек вәкилләренә хезмәт вазыйфалары нигезендә җирле үзидарә яки дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә катнашучы, түләүле шартнамә нигезендә халык алдында тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итүче затлар керми;

ачык тыңлауларда катнашучылар-җирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, ачык тыңлаулар экспертлары;

чыгыш ясарга хокукы булган ачык тыңлауларда катнашучылар-җирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, өлеге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән срокта Нөнәгәр авыл җирлеге башкарма комитетына ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгыш ясауга үзләренәң заявкаларын тапшырганнар;

иҗтимагый контроль максатларында иҗтимагый әһәмияткә ия мәсьәләләренә, шулай ук җирле үзидарә органнарының мондый фикер алышуда җирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның вәкаләтле затларын, гражданнының һәм иҗтимагый берләшмәләренәң мәнфәгатьләрен тиешле карар белән кагылуы

вөкалэтле вәкилләрен, мәҗбүри катнашуы белән карарлары проектларын гавами тикшерү максатларында кулланыла торган иҗтимагый фикер алышулар; ачык тыңлаулар эксперты-ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемгә ия һәм бу статуста вөкалэтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт халык алдында тыңлаулар мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәрне язмага тапшыра һәм фикер алышуларда катнаша, аларны аргументацияләү өчен.

Статья 2. Халык тыңлауларын үткөрү максатлары

Ачык тыңлаулар түбәндәге максатларда үткөрелә:

Нөнәгәр авыл җирлегенең җирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектларын тикшерү, алар мәҗбүри рәвештә, Нөнәгәр авыл җирлегендә яшәүчеләр катнашында, халык алдында тыңлауларга чыгарыла; ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча җәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

Ачык тыңлаулар нәтиҗәләрен әзерләү, үткөрү һәм билгеләү экспертларның ачыклыгы, хәбәрдарлыгы, ихтыярлылыгы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 3. Җәмәгать тыңлаулары, иҗтимагый фикер алышулар.

1. Ачык тыңлаулар җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткөрелә. Халык тыңлауларының нәтиҗәсе җирле үзидарә органнары өчен тәкъдим итү характерына ия.

2. Ачык тыңлауларга мәҗбүри рәвештә чыгарыла:

1) җирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, муниципаль берәмлек Уставына, Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) яисә Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл яңадан күрсәтү формасына үзгәрешләр кертелә торган очраклардан тыш;

2) җирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

2.1) муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеше стратегиясе проекты;

3) муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән йә гражданнар җыеннарында белдерелгән муниципаль берәмлек халкының ризалыгын алу таләп ителә.

б) федераль законнарда билгеләнгән башка мәсьәләләр.

3. Бер үк вакытта берничә мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар үткөрү рөхсәт ителә, әгәр бу һәр мәсьәләне һәр яклап һәм Тулы фикер алышуга комачауламаса.

4. Ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкача билгеләнмәгән булса, җирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

Статья 4. Халык тыңлаулары инициаторлары

Ачык тыңлаулар Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл җирлеге Советы (алга таба - авыл җирлеге Советы), Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл җирлеге башлыгы (алга таба - башлык) инициативасы белән, әлеге Нигезләмә нигезендә үткөрелә.

Халык алдында тыңлаулар үткөрү буенча Халык инициативасы 18 яшькә җиткән, 10 кешедән дә ким булмаган гражданнар төркеменнән чыгып эш итәргә мөмкин.

Бүлек 2. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫН БИЛГЕЛӘУ

5 Статья. Халык тыңлауларын билгеләү

1. Халык яки авыл җирлеге Советы инициативасы белән үткәрелә торган ачык тыңлаулар авыл җирлеге Советы карары белән билгеләнә.

Район башлыгы инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар район башлыгы карары белән билгеләнә.

Ачык тыңлаулар Россия Федерациясе законнары белән җирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халык алдында тыңлаулар үткөрү турында халык инициативасын тәкъдим итү һәм инициативага ярдәм итү ечен 10 кешедән дә ким булмаган инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем авыл җирлеге Советына тәкъдим итә:

- ачык тыңлаулар мәсьәләсен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза һәм аларны үткөрүнең кирәклеген нигезләү, №1 кушымта нигезендә, гражданның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган гариза;

- муниципаль хокукый акт проекты (аны гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта));

- муниципаль хокукый акты кабул итү зарурлыгы нигезләмәсен үз эченә алган аңлатма язуы, аның максатлары һәм төп нигезләмәләре (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта));

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә торган муниципаль хокукый акты гавами тыңлауларда карауга керткән очракта));

- 2 нче кушымта нигезендә гражданның инициатив төркеме Исемлеге;

- инициативалы төркем тезү турында Карар кабул ителгән җыелыш беркетмәсе.;

- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеген үз эченә алган, листлар, шулай ук муниципаль хокукый акт проектының нотыкчысы күрсәтелгән (муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлауларда карауга керткән очракта) озату хаты.

Гариза һәм беркетмәгә рәислек итүче (гражданның инициатив төркеме вәкиле) һәм инициатив төркем җыелышы секретаре тарафыннан имза салынырга тиеш.

2.2. Гариза тапшырылган дип санала, әгәр дә авыл җирлеге Советына бер үк вакытта әлегә статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлык документлар тапшырылган.

2.3. Нөнәгәр авыл җирлеге Советына кәргән көннән алып 30 көн эчендә, инициатив төркем тарафыннан халык алдында тыңлаулар үткөрү инициативасын хуплаучы кешеләрнең имзалары, әлегә Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы нигезендә, 18 яше тулган Нөнәгәр авыл җирлегендә яшәүчеләрнең кимендә 100 имзасы җыелырга һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар авыл җирлеге Советына ачык тыңлаулар үткөрү турындагы инициативаны тәкъдим итү турындагы гариза биргән көннән соң килүче көннән җыелырга мөмкин. Кулга язылмаган ысул белән яки карандаш белән мәгълүматны язылу кәгазенә кертү рәхсәт ителми. Гражданның турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны язылу кәгазенә һәм таныклык язуына кертү даталарында төзәтмәләр гражданның һәм имза җыючылар тарафыннан әйтелгән булырга тиеш.

2.4. Авыл җирлеге советы эшче төркем төзи һәм язылу кәгазьләрендә

бирелгән бөлешмәләргә 10 көн эчендә тикшерә.

Имзаларны һәм язылу кәгазьләрендәгә мәгълүматларны тикшерү нәтижәләре буенча имза гамәлдә яки гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин. Имза гамәлдә, әгәр өлегә Нигезләмә нигезендә аның гамәлдә түгеллеге билгеләнмәгән булса.

Имзалар жыю һәм (яки) кул кую кәгазен рәсмиләштерү тәртибен бозып жыелган имзалар дәрәс түгел дип таныла:

- 1) имзалар жыю чорынан тыш жыелган имзалар;
- 2) Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Ненәгәр авыл жирлегендә 18 яше тулмаган кешеләргә имзалары;
- 3) кул кую кәгазенә үз имзасын үз кулы белән кертү датасын күрсәтмичә гражданныр имзалары;
- 4) имзалар, алар турында бөлешмәләр подписка листына нерукописным ысул белән яки карандашом;
- 5) гражданныр турында тиешле бөлешмәләрдә һәм аларны язылу кәгазенә кертү даталарында төзәтмәләр белән имзалар, әгәр бу төзәтмәләр гражданныр, имза жыючылар тарафыннан махсус әйтелмәсә;
- 6) өлегә Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы таләпләренә туры килми торган имза кәгазендәгә барлык имза.

Тикшерү нәтижәләре кул кую кәгазьләрен тикшерү беркетмәсе белән рәсмиләштерелә (№4 кушымта).

2.5. Авыл жирлеге Советының чираттагы утырышында, әбүнәчеләр килгән көннән 15 көн эчендә, халык алдында тыңлаулар билгеләү яки халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы гаризаны кире кагу турында Карар кабул ителә.:

- 1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, өлегә Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очрактан тыш, жирле үзидәрә органныр компетенциясенә керми;
- 2) тәкъдим ителгән гамәлдәгә имзалар саны халыкның гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын алга этәрү өчен житәрлек түгел;
- 3) инициативаны тәкъдим итү тәртибе үтәлми;
- 4) карауга тәкъдим ителә торган муниципаль норматив хокукый акт проекты Россия Федерациясе Конституциясе нигезләмәләренә, федераль конституциячел законнарга, федераль законнарга, башка норматив хокукый актларга туры килми;
- 5) шундый ук мәсьәлә чыгарылган ачык тыңлауларны үткөрү датасыннан бер елдан да кимрәк вакыт узмады.

2.6. Ачык тыңлаулар билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тарткан житешсезлекләргә бетерү шарты белән, гавами тыңлаулар билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат кертү өчен киртә түгел.

2.7. Халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы мәсьәлә авыл жирлеге Советы тарафыннан өлегә Нигезләмә нигезендә карала.

2.8. Халык алдында тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, авыл жирлеге Советы эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көнлек срокта гражданнырның инициатив төркемә вәкиле адресына язмача дәлилленгән хәбәрнамә жиберә.

3. Авыл жирлеге Советы карарында, авыл жирлеге Башлыгы карарында халык алдында тыңлаулар билгеләү турында күрсәтелә:

- 1) ачык тыңлаулар предметы;
- 2) ачык тыңлаулар үткөрү датасы, вакыты һәм урыны;
- 3) муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуда гражданныр тәкъдимнәрен һәм катнашуларын исәпкә алу тәртибе, ачык тыңлауларга чыгарыла;
- 4) гавами тыңлауларда фикер алышына торган мәсьәләләр буенча тәкъдимнәр

һәм искәрмәләр кертелә торган адрес, гавами тыңлауларда катнашу хокукы белән гаризалар бирелә ала торган адрес;

5) Балтач муниципаль районы рәсми порталының адресы (алга таба - рәсми портал), анда авыл җирлеге Советы Карары, авыл җирлеге башлыгының халык алдында тыңлаулар билгеләү турында карары урнаштырылачак.;

6) авыл җирлеге Советы Карары, авыл җирлеге башлыгының халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы карары басылачак рәсми бастырып чыгару чыганагы.

Авыл җирлеге Советы Карары, авыл җирлеге башлыгының фикер алышына торган муниципаль хокукый актының кушымтадагы проекты белән ачык тыңлаулар билгеләү турында карары (аны халык тыңлауларына кертелгән очракта) гавами тыңлаулар үткөрү датасына кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча, әгәр закон һәм өлеге нигезләмә белән башка срок билгеләнмәгән булса, рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

Ачык тыңлауларны үткөрү датасы, әгәр федераль законнарда, Уставта һәм өлеге Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән 20 көн эчендә билгеләнә.

4. Ачык тыңлаулар нәтижеләре, эш көннәрендә исәпләнгән 7 көнлек срокта, халык тыңлаулары уздырылган көннән башлап, Балтач муниципаль районының рәсми сайтында басылып чыга.

Бүлек 3. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫН ӨЗЕРЛӘУ ҺӘМ ҮТКӨРҮ

Статья 6. Халык тыңлауларын өзерләүне оештыру

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Ненәгәр авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба - ачык тыңлауларны оештыручы) тарафыннан халык алдында тыңлауларны өзерләү һәм үткөрү эшләре алып барыла.

2. Ачык тыңлауларны өзерләү һәм үткөрү процессында ачык тыңлауларны оештыручы тәэмин итә:

1) авыл җирлеге Советының карарының рәсми порталында авыл җирлеге башлыгының халык алдында тыңлауларны өзерләү, рәсми бастырып чыгару һәм урнаштыру турында карары;

2) ачык тыңлауларда катнашучылар җыелышын үткөрү;

3) гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр җыю;

4) ачык тыңлаулар беркетмәсен алып бару;

5) ачык тыңлаулар нәтижеләре буенча бәяләмә өзерләү һәм бастырып чыгару.

3. Ачык тыңлауларда катнашырга чакырабыз:

1) дөүләт хакимияте һәм җирле үзидарә органнары вәкилләре;

2) сәяси партияләрнең тебәк һәм җирле бүлекләре һәм башка иҗтимагый берләшмәләр вәкилләре;

3) эшчәнлеге тикшерелә торган тема белән бәйле оешмаларның җитәкчеләре;

4) галимнәр, экспертлар;

5) массакуләм мәгълүмат чаралары.

Халык инициативасы буенча тыңлаулар үткәрелгән очракта, мәҗбүри рәвештә гражданның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкилләре чакырыла.

4. Ачык тыңлауларда катнашучылар фикер алышына торган мәсьәләләргә кагылышлы үз тәкъдимнәрен һәм искәрмәләрен алдан ук, гавами тыңлаулар үткөрү көнендә дә тапшырырга хокуклы.

Ачык тыңлауларда катнашучыларның барлык искәрмәләре һәм тәкъдимнәре язма рәвештә (физик затлар өчен фамилия, исем, атасының исеме (булса), яшәу урыны (теркәлү), юридик затлар өчен - тиешле документ белән расланган юридик

затның вәкаләтле вәкиле турында, юридик затның исеме һәм адресы турында белешмәләр күрсәтә) тапшырыла һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушып бирелә.

Ачык тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү «Персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән таләпләргә исәпкә алып башкарыла.

5. Гавами тыңлауларда катнашучылар үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокукы белән гавами тыңлаулар үткөрү датасына кадәр жиде көннән дә соңга калмыйча язма гаризалар биргән затлар катнаша.

Ачык тыңлауларда катнашу өчен гариза биргәндә катнашучы чыгыш ясау хокукы белән паспорт яки паспортны алмаштыручы документ, физик затлар өчен - паспорт яки юридик затның исеме һәм адресы турында мәгълүмат һәм юридик зат вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ - юридик затлар өчен тапшыра.

Чыгыш ясау хокукы белән гавами тыңлауларда катнашу өчен гариза биргән затларның персональ мәгълүматларын эшкәртү "персональ мәгълүматлар турында" 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән таләпләргә исәпкә алып башкарыла.

6. Халык тыңлауларында халык алдында чыгыш ясау хокукынан башка, Нөнәгәр авыл жирлегендә яшәүче барлык кешеләр дә катнаша ала.

Статья 7. Ачык тыңлаулар үткөрү тәртібе

1. Ачык тыңлаулар жыелышлар формасында үткөрелә.

2. Халык алдында тыңлауларда авыл жирлеге башлыгы, авыл жирлеге башлыгы урынбасары, авыл жирлеге башкарма комитеты жетәкчесе урынбасары, авыл жирлеге башлыгы вәкаләтле башка затлар катнаша ала.

3. Рәислек итүче халык алдында тыңлаулар алып бара һәм кен тәртібендәгә мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртібен күзәтә, кирәк булганда, утырышлар залынан сораулар буенча фикер алышу тәртібен бозучыларны бетерү буенча чаралар күрергә хокуклы.

4. Халык алдында тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзә белән ачыла, ул анда катнашучыларга фикер алышына торган мәсьәләнең асылы, гавами тыңлаулар үткөрү тәртібе турында хәбәр итә.

5. Беркетмәне рәсмиләштерү, кәргән тәкъдимнәргә, искәргәләрне исәпкә алу өчен, рәислек итүче тәкъдиме буенча гавами тыңлаулар секретариаты сайланьрга мөмкин.

6. Чыгышларның эзлеклелегә һәм вакыты, карала торган мәсьәләнең эчтәлеген, гавами тыңлауларда катнашу өчен кәргән язма гаризаларның санын исәпкә алып, гавами тыңлаулар уздыру регламенты белән билгеләнә.

Рәислек итүче рәхсәте белән чыгыш ясау өчен вакыт озайтылырга мөмкин.

7. Ачык тыңлауларда катнашучылар чыгыш ясаганнан соң чыгыш ясаучыларга рәислек итүче рәхсәте белән сораулар бирергә хокуклы.

8. Рәислек итүче ачык тыңлауларда тәнәфес турында һәм аларны башка вакытта дөвам итү турында Карар кабул итәргә хокуклы.

9. Ачык тыңлаулар уздырганда тәртіпне үтәү ачык тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора. Катнашучылар ачык тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны өзәргә һәм аларны үткөрүгә комачауларга хокуклы түгел. Ачык тыңлауларда катнашучылар ачык тыңлаулар үткөрү тәртібен бозган очракта, рәислек итүче аларны залдан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

10. Чыгышлардан соң рәислек итүче, кирәк булганда, гавами тыңлаулар барышында әйтелгән тәкъдимнәргә, искәргәләрне ачыклау өчен, гавами тыңлаулар секретариаты жетәкчесенә сүз бирә ала.

Статья 8. Ачык тыңлаулар нәтижәләре

1. Ачык тыңлаулар вакытында беркетмә алып барыла. Ачык тыңлаулар секретариаты тарафыннан беркетмә тутыруның тулылыгын тәэмин итү өчен аудиоязма алып барылырга мөмкин. Бу хакта аудиоязма алып барган очракта, беркетмәдә билгә ясала.

2. Ачык тыңлаулар барышында кәргән гавами тыңлауларда катнашучыларның барлык искәргәләре һәм тәкъдимнәре халык тыңлауларының Секретариатына язма рәвештә тапшырыла (физик затлар өчен фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса), яшәү урыны (төркәлү), юридик затлар өчен - тиешле документ белән расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле турында, юридик затның исеме һәм адресы) һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушып бирелә.

3. Ачык тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү "персональ мәгълүматлар турында" 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.

4. Ачык тыңлаулар беркетмәсенә рәислек итүче кул куя һәм авыл жирлеге Советы материалларында саклана.

5. Ачык тыңлауларда каралган проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәргәләр керткән ачык тыңлаулар беркетмәсенән әлеге катнашучы тарафыннан кертелгән тәкъдимнәргә һәм искәргәләргә үз эченә алган өземтә алырга хокуклы.

6. Мәжбүри йомгаллау документы булып халык тыңлаулары нәтижәләре буенча бәяләмә тора, ул халык тыңлаулары уздырылган көннән 5 көн эчендә исәпләнә, рәсми рәвештә бастырып чыгарылырга һәм рәсми порталда (№6 кушымта) урнаштырылырга тиеш.

Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында Бәяләмәдә күрсәтеләргә тиеш:

- 1) ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә рәсмиләштерү датасы;
- 2) ачык тыңлауларда каралган проектын исем, ачык тыңлауларда катнашучылар саны турында белешмәләр;
- 3) ачык тыңлаулар протоколы реквизитлары, аның нигезендә ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә әзерләнгән;
- 4) гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәргә һәм искәргәләргә эчтәлек;
- 5) гавами тыңлауларны оештыручының гавами тыңлауларда катнашучылар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәргә һәм искәргәләргә исәпкә алуның максатка ярашлылыгы яисә максатка ярашсызлыгы турында дәлилленгән рекомендацияләре, ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча нәтижәләр.

Нәтижәләре буенча ачык тыңлаулар подписывається рәислек итүче һәм саклана материалларында район Советы аппараты.

7. Ачык тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проектын карау гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча беркетмә һәм бәяләмә булганда гәмәлгә ашырыла.

8. Халык тыңлауларының нәтижәләре жирле үзидәрә органнары өчен тәкъдим итү характерында.

Бүлек 4. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БАЛТАЧ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ НӨНӨГӘР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ УСТАВЫ ПРОЕКТЫ, БЮДЖЕТ УСТАВЫНА, АНЫҢ ҮТӘЛӘШЕ ТУРЫНДАГЫ ХИСАПКА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТУРЫНДА КАРАР ПРОЕКТЫ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ТУРЫНДАГЫ МӘСЪӘЛӘ БУЕНЧА АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҺӘМ ҮТКӨРҮ ҮЗЕНЧӨЛЕКЛӘРЕ, ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННАР ПРОЕКТЛАРЫ БУЕНЧА

Статья 9. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районнары Нөнәгәр авыл жирлеге уставлары проектын һәм уставка үзгәрешләр керту турында

карарда проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Устав проектлары һәм уставка үзгәрешләр һәм естәмәләр кертү турында авылда жирлеге киңәшләр карары проектлар, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыру гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм уставлар каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Устав проектлары һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмә кертү турында авылга жирлеге киңәшләр проектлары авыл жирлеге киңәшләре тарафыннан аны кабул итү турындагы мәсьәләгә караган көнгә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми бастырып чыгарырга (халыкка житкөергә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча төгъдимнәрне алу тәртибе, гражданның фикер алышуда катнашу тәртибе, шулай ук авыл жирлеге киңәшләре-буенча ачык тыңлаулар билгеләү турындагы карары басыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында авыл жирлеге киңәшләр карары проектлары буенча төгъдимнәрне, шулай ук уставка уставы өлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләре төгел яңадан күрсәтү формасында үзгәрешләр кертелгән очракта, фикер алышуларда гражданның катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка житкөерү) таләп ителми.

3. Устав проектлары яки авыл жирлеге Советының Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары проектлары буенча ачык тыңлаулар уставта билгеләнгән срокларда, әмма күрсәтелгән проектлар басылып чыкканнан соң 7 көннән дә соң калмыйча үткөрелә.

4. Авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында авыл жирлеге киңәшләр карары проектлары яки Устав проектлары буенча ачык тыңлаулар үткөрү вәкаләтле орган булып авыл жирлеге Советлары тора.

Статья 10. Буенча ачык тыңлаулар һәм аның үтәләше турында хисап үзенчәлекләре

1. Бюджет проектлары һәм аның үтәләше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар авыл жирлеге башлыгы тарафыннан бирелгән билгеләнгән.

2. Нөнәгәр авыл жирлеге башкарма комитетыннан алынган соң Нөнәгәр авыл жирлегенең бюджет проектлары халык алдында тыңлауларны оештыручы тарафыннан 5 эш көн дәвамында бастырыла.

3. Ачык тыңлаулар бюджет проектлары басылып чыкканнан соң 7 көннән дә соңга калмыйча үткөрелә.

4. Ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бюджет проектлары эшләр бетерелә һәм авыл жирлеге Советына жибөрелә.

5. Нөнәгәр авыл жирлеге башкарма комитетыннан бюджет үтәләше турындагы хатирәләрне соң халык алдында тыңлауларга чыгарылган 5 эш көнөндә дәвамында ачык тыңлауларны оештыручы тарафыннан бастырыла.

6. Ачык тыңлаулар бюджет үтәләше турындагы хисап проектын бастырганнан соң 7 көннән дә соңга калмыйча үткөрелә.

7. Ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бюджет үтәләше турындагы хисап проектлары эшләр бетерелә һәм авыл жирлеге советына жибөрелә.

8. Ачык тыңлауларның рекомендацияләре, ачык тыңлаулар беркетмәсе, шулай ук ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә авыл жирлеге Советына бюджет проектлары (аның үтәләше турында хисап) белән бер үк вакытта жибөрелә.

Статья 11. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр

авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектарына кагылышлы мәсьәлеләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнеңдәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

Статья 12. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар, күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындагы 5 өлешеннән тыш, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очрактарда үткәрелә.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар үткөрү буенча вәкаләтле орган-авыл жирлегә Советы.

Статья 13. Муниципаль берәмлекләрнең территорияль планлаштыру документлары проектары буенча жәмәгәт фикир алышуларында, гавами тыңлауларда мәсьәлеләрне карау үзенчәлекләре

Генераль планнар, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектары, территорияне планлаштыру проектары, территорияләрне межалау проектары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектарына, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларынан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектарына кагылышлы мәсьәлеләр, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп кору, рөхсәт ителгән жир кишәрлегеннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәлеләрен, жирдән файдалану һәм төзелеш объектларының расланган кагыйдәләре булмаганда, шулай ук, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән нигезләмәләрне исәпкә алып, жәмәгәт фикир алышуларына чыгарылырга мөмкин.

Жирлекләрнең генераль планнары проектары буенча жәмәгәтчелек фикир алышуларын, ачык тыңлауларын оештыру һәм үткөрү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 статьясында китерелгән.

Авыл жирлегенең генераль планына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектар буенча (алга таба - иҗтимагый фикир алышулар яисә гавами тыңлаулар) генераль план проекты буенча жәмәгәт тыңлаулары яисә ачык тыңлаулар үткәрелә.

Жәмәгәт фикир алышуларында яки ачык тыңлауларда катнашучыларны жәмәгәт фикир алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкинлекләр белән тәмин итү максатларында жәмәгәтчелек фикир алышуларын яисә ачык тыңлауларын үткәргәндә Нөнәгәр авыл жирлегә территориясе бер өлешкә бүленергә мөмкин.

Авыл жирлегендә яшәүчеләргә аларны үткөрү турында хәбәр иткән көннән алып, жәмәгәт фикир алышулары яки ачык тыңлаулар нәтижеләре турында бөяләмә чыкканчы авыл жирлегә Уставы яисә авыл жирлегә Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм ул кимендә бер ай һәм өч ай була алмый.

1 нче кушымта
Татарстан Республикасы
Балтач муниципаль
районы Ненәгәр авыл
җирлегендә җәмәгать
тыңлауларын оештыру
һәм үткәрү тәртибе
турында нигезләмәгә

ГАРИЗА
ЖӘМӘГАТЬ ТЫҢЛАУЛАРЫН БИЛГЕЛӘУ ТУРЫНДА

Инициатив теркеме саны _____ кеше (исемлек кушымта итеп бирелә)
Ненәгәр авыл җирлеге халкын тәкъдим итә
Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы башкарма комитеты
каршындагы Иҗтимагый совет утырышы:

_____
Ачык тыңлаулар үткәрү кирәклеген нигезләү:
_____
_____

Кушымта (фактта бирелә торган документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма язуы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (кертелгән очракта)
гамәлгә ашыру естәмә таләп итә торган муниципаль хокукый актның
матди һәм башка чыгымнар);
- 4) гражданның инициатив төркеме Исемлеге;
- 5) җыелыш беркетмәсе, анда тезү турында Карар кабул ителде
гражданның инициатив төркеме;
- 6) сопроводительное хат.

Вәкаләтле вәкил
гражданның инициатив төркеме _____
(имза) (Ф. и. о.)

Сәркәтип
гражданның инициатив төркеме _____
(имза) (Ф. и. о.)

2 нче кушымта
Татарстан Республикасы
Балтач муниципаль районы
Ненәгәр авыл җирлегендә
җәмәгать тыңлауларын
оештыру һәм үткөрү тәртібе
турында нигезләмәгә

ИСЕМЛЕК
ИНИЦИАТИВ ТӨРКЕМ ӘГЪЗАЛАРЫ

N п/п	фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яшьтә-туу көнне һәм айлары)	яшәү урыны адресы	паспорт мәгълүматлары сериясе, шәхесне раслаучы документ номеры, кем һәм кайчан бирелгән	шәхси имзасы

Гражданнарның инициатив төркеме
вөкаләтле вәкил

_____
(имза)

_____
(Ф. и. о.)

3 нче кушымта
 Татарстан Республикасы
 Балтач муниципаль районы
 Ненәгәр авыл жирлегендә
 жәмәгать тыңлауларын
 оештыру һәм үткәрү тәртибе
 турында нигезләмәгә

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ЯЗЫЛУ БИТЕ

Сорау буенча:

" _____ "

Без, түбәндә язылучылар, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы
 Ненәгәр авыл жирлегенең халык инициативасы белән ачык тыңлаулар үткөрүне
 сорау буенча хуплыйбыз

" _____ "

N п/п	фамилиясе, исеме, атасының исеме	Туган елы 18 яшь (өстәмә көне һәм туган ай)	яшәү урыны адресы	паспорт мәгълүматлары сериясе, шәхесне раслаучы документ номеры, кем һәм кайчан бирелгән	шәхси имзасы

Язылу кәгазе таныклыым:

(фамилиясе, исеме, атасының исеме, сериясе, номеры һәм паспорт яки документ
 бирү датасы, гражданның паспортын алмаштыручы, аны биргән органның исеме
 яки коды, имза җыйган затның яшәү урыны, аның имзасы һәм аны кертү датасы
 күрсәтелгән)

Вәкаләтле вәкил
 гражданның инициатив теркеме _____
 (имза) (Ф. и. о.)

4 нче кушымта
 Татарстан Республикасы
 Балтач муниципаль районы
 Нөнәгәр авыл җирлегендә
 жәмәгать тыңлауларын
 оештыру һәм үткөрү тәртибе
 турында нигезләмәгә

**БЕРКЕТМӨ
 ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫҢ ЯЗЫЛУ БИТЛӘРЕН ТИКШЕРҮ**

Сорау буенча:

" _____ "

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл җирлеге
 Советына тәкъдим ителгән халык алдында тыңлаулар үткөрү инициативасын
 хуплаучы гражданнар имзалары саны,

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, алар арасынан җиңүчеләр
 билгеләнде:
 гәмәлдә түгел _____ түбәндәгә сәбәпләр
 буенча: _____
 _____;

Гәмәлдә булмаган имзалар саны _____
 Фактта Советка тәкъдим ителгән гәмәлдәгеләрнең гомуми саны
 имзаны төшкил итә _____.

Эшче төркем җитәкчесе _____
 (имза) (Ф. и. о.)

Эшче төркем әгъзалары _____
 (имза) (Ф. и. о.)

_____
 (имза) (Ф. и. о.)

_____
 (дата, вакыты)

Вәкаләтле вәкил
 гражданнарның инициатив төркеме _____
 (имза) (Ф. и. о.)

Сәркәтип
 гражданнарның инициатив төркеме _____
 (имза) (Ф. и. о.)

5 нче кушымта
Татарстан Республикасы
Балтач муниципаль районы
Ненәгәр авыл жирлегендә
жәмәгать тыңлауларын
оештыру һәм үткөрү тәртибе
турында нигезләмәгә

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР БЕРКЕТМӘСЕ

" __ " _____ 20__ г. № _____ с. _____

Иҗтимагый тыңлаулар

_____ билгеләнгән

_____ тәһриҗ № _____

_____ муниципаль хокукий акт)

_____ (муниципаль хокукий актның исеме)

_____ басылган

_____ халык игътибарына)

_____ үткәрелгән

_____ адрес
буенча: _____

_____ (үткөрү датасы)

Булу: _____

Рәислек итүче: _____

Сәркәтип: _____

Экспертлар: _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар (теркәлүчеләр саны катнашучы):

_____ Ачык тыңлауларда катнашучылар:

_____ (Ф. И. О.)

Тыңлау:

1. _____

_____ (Ф. И. О.)

2. _____

_____ (Ф. И. О.)

3. _____

_____ (Ф. И. О.)

Телдән һәм язма рәвештә кертелгән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр саны
форма _____ шул исәптән:

N п/п	Тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр	Гариза бирүче

Халык тыңлауларының рәйсе _____
(имза) (Ф. и. о.)

Ачык тыңлаулар секретаре _____
(имза) (Ф. и. о.)

6 нче кушымта
Татарстан Республикасы
Балтач муниципаль районы
Ненегер авыл жирлегенде
жәмәгать тыңлауларын
оештыру һәм үткөрү тәртібе
турында нигезләмәгә

НӘТИЖӘ
АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘЛӘРЕ ТУРЫНДА

"__" _____ 20__

Инициатива _____ буенча _____ ачык _____ тыңлаулар _____ билгеләнде
муниципаль хокукый акт)

алдыннан _____ № _____
(муниципаль хокукый актның исеме)

басылган (халыкка житкерелгән) _____, үткөрелгән
адрес буенча: _____

(үткөрү датасы)
Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сорау (сораулар) _____

Ачык тыңлаулар үткөрү инициаторы _____
Халык тыңлауларын үткөрү датасы, вакыты һәм урыны _____
Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән алучылар турында мәгълүмат
чыгыш ясау хокукы _____

Мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр
бердәм исемлеге)
ачык тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләр:

Фикер алышуга чыгарылган сораулар		Экспертлар һәм катнашучыларның тәкъдимнәре һәм тәкъдимнәре		Тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр (кертелгән, хупланган)	Искөрмә
№ п/п	мәсьәләнең формулировкасы яки проектның исеме	№ п/п	тәкъдим тексты	Катнашучы эксперты Ф. и. о.	
1		1.1			
		1.2			
2		2.1 2.2			
3		3.1 3.2			

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты

_____

Ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

артында _____ (кеше)

каршы _____ (кеше)

тыелу _____ (кеше)

Рәис _____

Сәркәтип _____